

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 24.5.2023
COM(2023) 616 final

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

**k národnímu programu reforem Lucemburska na rok 2023 a stanovisko Rady k
programu stability Lucemburska z roku 2023**

{SWD(2023) 616 final}

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k národnímu programu reforem Lucemburska na rok 2023 a stanovisko Rady k programu stability Lucemburska z roku 2023

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik¹, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy², a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 19. února 2021 vstoupilo v platnost nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241³, kterým byl zřízen Nástroj pro oživení a odolnost. Nástroj pro oživení a odolnost poskytuje členským státům finanční podporu na provádění reforem a investic, a přináší tedy fiskální impuls financovaný EU. V souladu s prioritami evropského semestru přispívá k hospodářskému a sociálnímu oživení a k provádění udržitelných reforem a investic, zejména za účelem podpory zelené a digitální transformace a zvýšení odolnosti ekonomik členských států. Pomáhá rovněž posílit veřejné finance, podnítit hospodářský růst a tvorbu pracovních míst ve střednědobém a dlouhodobém výhledu, zlepšit územní soudržnost v rámci EU a podpořit setrvalé provádění evropského pilíře sociálních práv. Maximální finanční příspěvek na členský stát v rámci Nástroje pro oživení a odolnost byl dne 30. června 2022 aktualizován v souladu s čl. 11 odst. 2 nařízení (EU) 2021/241.

¹ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

² Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.

³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17).

- (2) Dne 22. listopadu 2022 přijala Komise roční analýzu udržitelného růstu 2023⁴, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2023. Priority analýzy v rámci čtyř rozměrů konkurenceschopné udržitelnosti potvrdila 23. března 2023 Evropská rada. Dne 22. listopadu 2022 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 také zprávu mechanismu varování 2023, ve které je Lucembursko uvedeno mezi členskými státy, jež by mohly být postiženy nerovnováhami nebo by u nich takové postižení mohlo hrozit a u nichž bude zapotřebí hloubkový přezkum. Téhož dne Komise rovněž přijala stanovisko k návrhu rozpočtového plánu Lucemburska na rok 2023. Komise taktéž přijala doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, které Rada přijala dne 16. května 2023, jakož i návrh společné zprávy o zaměstnanosti 2023, která analyzuje provádění hlavních směrů politik zaměstnanosti a zásad evropského pilíře sociálních práv a kterou Rada přijala dne 13. března 2023.
- (3) Třebaže ekonomiky EU vykazují pozoruhodnou odolnost, stále na ně negativně dopadá geopolitická situace. Evropská unie pevně stojí při Ukrajině a její agenda hospodářské a sociální politiky se zároveň zaměřuje na snižování negativního dopadu energetických ořesů na zranitelné domácnosti i podniky v krátkodobém horizontu a na pokračování dosavadní práce na zelené a digitální transformaci, podpoře udržitelného a inkluzivního růstu, ochraně makroekonomické stability a zvyšování odolnosti ve střednědobém horizontu. Silně se také soustřeďuje na zvyšování konkurenceschopnosti a produktivity EU.
- (4) Dne 1. února 2023 vydala Komise sdělení „*Průmyslový plán Zelené dohody pro věk s nulovými čistými emisemi*“⁵, jehož záměrem je posílit konkurenceschopnost unijního průmyslu s nulovými čistými emisemi a podpořit rychlý přechod ke klimatické neutralitě. Plán doplňuje pokračující úsilí v rámci Zelené dohody pro Evropu a plánu REPowerEU. Cílem plánu je vytvořit příznivější prostředí, aby se zvýšila unijní výrobní kapacita u technologií a produktů s nulovými čistými emisemi nezbytných ke splnění ambiciózních cílů EU v oblasti klimatu a byl zajištěn přístup k relevantním kritickým surovinám, mimo jiné prostřednictvím diverzifikovaného zajišťování zdrojů, patřičného využívání geologických zdrojů v členských státech a maximální recyklace surovin. Plán se opírá o čtyři pilíře: předvídatelné a zjednodušené právní prostředí, rychlejší přístup k financování, zlepšování dovedností a otevřený obchod pro odolné dodavatelské řetězce. Dne 16. března 2023 pak Komise vydala sdělení „*Dlouhodobá konkurenceschopnost EU: výhled po roce 2030*“⁶, jež je postaveno na devíti vzájemně se posilujících stimulech a jeho cílem je vytvoření regulačního rámce, který bude podporovat růst. Sdělení vytyčuje politické priority, které se soustředí na aktivní zajišťování strukturálních zlepšení, dobře zacílených investic a regulačních opatření, aby byly EU a její členské státy v dlouhodobém výhledu konkurenceschopné. Níže uvedená doporučení pomáhají tyto priority řešit.
- (5) V roce 2023 se evropský semestr pro koordinaci hospodářských politik nadále vyvíjí v souladu s prováděním Nástroje pro oživení a odolnost. Stále platí, že pro naplnění politických priorit v rámci evropského semestru je zásadně důležité plné provedení plánů pro oživení a odolnost, neboť tyto plány řeší veškerá relevantní doporučení pro jednotlivé země vydaná v posledních letech nebo jejich významnou část. Doporučení pro jednotlivé země z let 2019, 2020 a 2022 zůstávají stejně relevantní i pro plány pro

⁴ COM(2022) 780 final.

⁵ COM(2023) 62 final.

⁶ COM(2023) 168 final.

oživení a odolnost, které byly revidovány, aktualizovány nebo pozměněny v souladu s články 14, 18 a 21 nařízení (EU) 2021/241.

- (6) Nařízení o plánu REPowerEU⁷ přijaté dne 27. února 2023 má za cíl rychle ukončit závislost EU na dovozu fosilních paliv z Ruska. To přispěje k energetické bezpečnosti a diverzifikaci dodávek energií v EU a povede k širšímu využívání obnovitelných zdrojů energie, k zvýšení kapacity pro ukládání energie a k zlepšení energetické účinnosti. Nařízení členským státům umožňuje doplnit do národního plánu pro oživení a odolnost novou kapitolu REPowerEU za účelem financování klíčových reforem a investic, jež pomohou dosáhnout cílů plánu REPowerEU. Zmíněné reformy a investice také pomohou zvýšit konkurenceschopnost unijního průmyslu s nulovými čistými emisemi, o které usiluje Průmyslový plán Zelené dohody pro věk s nulovými čistými emisemi, a plnit doporučení pro jednotlivé země, která souvisejí s energetikou a byla členským státům vydána v roce 2022 a případně v roce 2023. Nařízení o plánu REPowerEU zavádí novou kategorii nevratné finanční podpory, která je členským státům k dispozici na financování nových reforem a investic souvisejících s energetikou v rámci jejich plánů pro oživení a odolnost.
- (7) Dne 8. března 2023 přijala Komise sdělení poskytující pokyny v oblasti fiskální politiky na rok 2024. Jeho cílem je podpořit přípravu programů stability a konvergenčních programů členských států a posílit tím koordinaci politik⁸. Komise v něm vzpomenula, že na konci roku 2023 bude deaktivována obecná úniková doložka Paktu o stabilitě a růstu. Pro roky 2023–2024 vyzvala k fiskálním politikám, které zajistí střednědobou udržitelnost dluhu a udržitelným způsobem zvýší potenciální růst. Členské státy byly vyzvány, aby ve svých programech stability a konvergenčních programech z roku 2023 nastínily, jak jejich fiskální plány zajistí dodržení referenční hodnoty pro schodek ve výši 3 % HDP a věrohodné a trvalé snížení dluhu nebo udržení dluhu na obezřetné úrovni ve střednědobém horizontu. Komise vybídla členské státy, aby postupně ukončily vnitrostátní fiskální opatření, která zavedly na ochranu domácností a podniků v souvislosti s prudkým zdražením energií, a začaly u těch nejméně cílených. Uvedla, že pokud by bylo nutné podpůrná opatření prodloužit kvůli novým energetickým tlakům, měly by je členské státy zaměřit mnohem lépe než v minulosti na zranitelné domácnosti a podniky. Fiskální doporučení budou podle Komise kvantifikovaná, diferencovaná a formulovaná na základě čistých primárních výdajů, jak je navrženo v jejím sdělení o směrech pro reformu rámce správy ekonomických záležitostí EU⁹. Na základě doporučení Komise by všechny členské státy měly i nadále chránit investice financované z vnitrostátních zdrojů a zajistit účinné využívání prostředků z Nástroje pro oživení a odolnost i z dalších fondů EU, a to zejména s ohledem na zelenou a digitální transformaci a cíle odolnosti. Komise uvedla, že v souladu se stávajícími právními předpisy navrhne Radě, aby postupy při nadměrném schodku na základě porušení referenční hodnoty schodku zahájila na jaře 2024 na základě výsledků plnění rozpočtu za rok 2023.
- (8) Dne 26. dubna 2023 předložila Komise legislativní návrhy na provedení komplexní reformy pravidel EU pro správu ekonomických záležitostí. Hlavním cílem návrhů je

⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/435 ze dne 27. února 2023, kterým se mění nařízení (EU) 2021/241, pokud jde o kapitoly REPowerEU v plánech pro oživení a odolnost, a nařízení (EU) č. 1303/2013, (EU) 2021/1060 a (EU) 2021/1755 a směrnice 2003/87/ES (Úř. věst. L 63, 28.2.2023, s. 1).

⁸ COM(2023) 141 final.

⁹ COM(2022) 583 final.

posílit udržitelnost veřejného dluhu a podpořit udržitelný a inkluzivní růst ve všech členských státech prostřednictvím reforem a investic. Návrhy mají za cíl poskytnout členským státům větší kontrolu nad koncipováním jejich střednědobých plánů a zároveň zavést přísnější režim prosazování, aby se zajistilo, že budou plnit závazky přijaté ve svých střednědobých fiskálně-strukturálních plánech. Cílem je dokončit legislativní činnost v roce 2023.

- (9) Dne 21. dubna 2021 předložilo Lucembursko Komisi v souladu s čl. 18 odst. 1 nařízení (EU) 2021/241 svůj národní plán pro oživení a odolnost. Komise podle článku 19 nařízení (EU) 2021/241 posoudila relevanci, účinnost, efektivnost a ucelenost tohoto plánu v souladu s pokyny pro posuzování stanovenými v příloze V uvedeného nařízení. Dne 13. července 2021 přijala Rada rozhodnutí o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Lucemburska¹⁰. Uvolnění splátek je podmíněno rozhodnutím Komise přijatým v souladu s čl. 24 odst. 5 nařízení (EU) 2021/241, že Lucembursko uspokojivě splnilo příslušné milníky a cíle stanovené v prováděcím rozhodnutí Rady. Předpokladem uspokojivého splnění je rovněž absence zvratu u dříve dosažených milníků a cílů.
- (10) Dne 28. dubna 2023 předložilo Lucembursko svůj národní program reforem na rok 2023 a dne 27. dubna 2023 svůj program stability z roku 2023 v souladu s čl. 4 odst. 1 nařízení (ES) č. 1466/97. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány společně. V souladu s článkem 27 nařízení (EU) 2021/241 zohledňuje národní program reforem na rok 2023 rovněž zprávy, které Lucembursko dvakrát ročně podává o pokroku dosaženém při plnění svého plánu pro oživení a odolnost.
- (11) Dne 24. května 2023 zveřejnila Komise zprávu o Lucembursku¹¹ pro rok 2023. Posoudila pokrok, který Lucembursko učinilo při plnění příslušných doporučení, jež pro něj přijala Rada v letech 2019 až 2022, a zhodnotila, jak Lucembursko provádí plán pro oživení a odolnost. Vycházejíc z této analýzy, zpráva o Lucembursku poukázala na mezery, pokud jde o výzvy, které plán pro oživení a odolnost neřeší nebo je řeší pouze částečně, a na nové a vznikající výzvy. Posoudila rovněž pokrok Lucemburska při provádění evropského pilíře sociálních práv a v plnění hlavních cílů EU v oblasti zaměstnanosti, dovedností a snižování chudoby, jakož i pokrok při dosahování cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje.
- (12) Komise v případě Lucemburska provedla hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011 a dne 24. května 2023 zveřejnila jeho výsledky¹². Dospěla k závěru, že se Lucembursko nepotýká s makroekonomickými nerovnováhami. Zejména slabiny související s vysokými cenami bytových nemovitostí a vysokým zadlužením domácností se v poslední době zhoršily, ale celkově se zdá, že jsou zatím omezené, a očekává se, že se ve střednědobém horizontu zmírní. Silný růst počtu obyvatel spolu se zvýšeným objemem hypotečních úvěrů, motivovaných fiskální podporou, zvýšil poptávku po bydlení, přičemž nabídka je omezena malou nabídkou pozemků pro výstavbu a hromaděním půdy. Zvětšující se rozdíl mezi poptávkou po bydlení a jeho nabídkou vedl k silnému růstu cen bytových nemovitostí a rostoucímu riziku jejich nadhodnocení a zhoršující se cenové dostupnosti. Ceny bytových nemovitostí se koncem roku 2022 jasně zmírnily a počet transakcí na trhu s bydlením prudce poklesl,

¹⁰ Prováděcí rozhodnutí Rady ze dne 13. července 2021 o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Lucemburska (ST 10155/21; ST 10155/21 ADD 1).

¹¹ SWD(2023) 616 final.

¹² SWD(2023) 638 final.

neboť růst úrokových sazeb vedl na trhu k obratu. Výrazná korekce cen bytových nemovitostí se však neočekává, neboť příjmy se drží na dobré úrovni a očekává se, že nabídka bude nedostatečná i nadále. Zadlužení domácností je z hlediska disponibilního příjmu velmi vysoké a roste, zatímco množství nových úvěrů koncem roku 2022 nebylo tak značné. Finanční aktiva domácností jsou rovněž významná, zadluženost roste směrem k vyšším úrovním příjmů a bohatství a bankovní sektor je zdravý, což celkově zmírňuje makrofinanční rizika. Další politické úsilí, mimo jiné tím, že bylo zintenzivněno a upřednostněno přijímání a provádění nedávných opatření, včetně opakujících se daní ke zvýšení nabídky stavebních parcel, v kombinaci s probíhající reformou územního plánování, by mohlo pomoci zvýšit nabídku bydlení, a to i prostřednictvím nabídky cenově dostupného a sociálního bydlení zaměřeného na ty nejpotřebnější. Zlepšit by se mohla i efektivita trhu s nájemním bydlením. Snížení odpočtu hypotečních úroků, který byl nedávno výrazně zvýšen, by navíc snížilo daňové pobídky k úvěrům, které podporují vysoké ceny bytových nemovitostí.

- (13) Na základě údajů potvrzených Eurostatem¹³ se přebytek veřejných financí Lucemburska snížil z 0,7 % HDP v roce 2021 na 0,2 % v roce 2022, zatímco veřejný dluh mírně vzrostl z 24,5 % HDP na konci roku 2021 na 24,6 % na konci roku 2022.
- (14) Na saldo veřejných financí dopadají opatření fiskální politiky, která byla přijata ke zmírnění hospodářských a sociálních důsledků růstu cen energií. V roce 2022 tato opatření snižující příjmy zahrnovala snížení daní z výrobků, které mělo snížit spotřebitelské ceny benzínu, motorové nafty a topného oleje o 7,5 centů za litr, zatímco tato opatření zvyšující výdaje zahrnovala zavedení daňových úlev v oblasti energií¹⁴, podporu pro společnosti postižené rostoucími cenami energie a omezení růstu cen plynu. Komise odhaduje čisté rozpočtové náklady na tato opatření v roce 2022 na 0,5 % HDP. Na saldo veřejných financí rovněž dopadají rozpočtové náklady na dočasnou ochranu vysídlených osob z Ukrajiny, které se v roce 2022 odhadují na 0,1 % HDP. Odhadované náklady na dočasná mimořádná opatření v souvislosti s onemocněním COVID-19 zároveň klesly z 0,8 % v roce 2021 na 0,1 % HDP v roce 2022.
- (15) V doporučení ze dne 18. června 2021 Rada Lucembursku¹⁵ doporučila, aby v roce 2022 usilovalo o podpůrné nastavení fiskální politiky, včetně impulsu dodaného Nástrojem pro oživení a odolnost, a aby zachovalo investice financované z vnitrostátních zdrojů.
- (16) Podle odhadů Komise bylo nastavení fiskální politiky¹⁶ v roce 2022 podpůrné ve výši -0,9 % HDP, jak doporučuje Rada. V souladu s doporučením Rady Lucembursko nadále podporovalo oživení investicemi, které jsou financovány z Nástroje pro oživení a odolnost. Výdaje financované z grantů v rámci Nástroje pro oživení a odolnost a z dalších fondů EU činily v roce 2022 celkem 0,1 % HDP (0,1 % HDP v roce 2021).

¹³ Eurostat – Euroindikátory, 47/2023, 21.4.2023.

¹⁴ Splatné daňové úlevy mohou překročit daňovou povinnost a ovlivnit osoby, které nejsou daňovými poplatníky, jakož i daňové poplatníky; proto jsou v národních účtech klasifikovány jako výdaje (ESA 2010, články 20.167 a 20.168).

¹⁵ Doporučení Rady ze dne 18. června 2021, kterým se vydává stanovisko Rady k programu stability Lucemburska z roku 2021 (Úř. věst. C 304, 29.7.2021, s. 73).

¹⁶ Nastavení fiskální politiky se poměřuje jako změna primárních výdajů (bez započtení diskrečních opatření na straně příjmů), s vyloučením dočasných mimořádných opatření souvisejících s krizí COVID-19, ale se zahrnutím výdajů financovaných z nevratné podpory (grantů) v rámci Nástroje pro oživení a odolnost a dalších fondů EU, ve vztahu ke střednědobému potenciálnímu růstu. Další podrobnosti viz rámeček 1 ve fiskálních statistických tabulkách.

Příspěvek investic financovaných z vnitrostátních zdrojů k nastavení fiskální politiky měl neutrální povahu¹⁷. V souladu s doporučením Rady proto Lucembursko zachovalo investice financované z vnitrostátních zdrojů. Zároveň příspěvek růstu primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů (bez započtení nových opatření na straně příjmů) k nastavení fiskální politiky měl expanzivní povahu a činil 1,3 procentního bodu. Tento významný expanzivní příspěvek zahrnoval dodatečný dopad opatření ke zmírnění hospodářských a sociálních důsledků růstu cen energií (dodatečné čisté rozpočtové náklady ve výši 0,5 % HDP), jakož i náklady na poskytování dočasné ochrany vysídleným osobám z Ukrajiny (0,1 % HDP). K růstu čistých primárních běžných výdajů zároveň přispěly dotace, ostatní běžné výdaje a mezispotřeba (0,3 % HDP). Lucembursko proto nemělo růst běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů dostatečně pod kontrolou. Významný expanzivní příspěvek běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů byl pouze částečně způsoben opatřeními k řešení hospodářských a sociálních důsledků růstu cen energií, jakož i náklady na poskytování dočasné ochrany vysídleným osobám z Ukrajiny.

- (17) Makroekonomický scénář, z něhož vycházejí rozpočtové projekce v programu stability, je pro rok 2023 a poté příznivý. Vláda předpokládá, že reálný HDP vzroste v roce 2023 o 2,4 % a v roce 2024 o 3,8 %. Pro srovnání, jarní prognóza Komise z roku 2023 předpokládá nižší růst reálného HDP ve výši 1,6 % v roce 2023 a 2,4 % v roce 2024, zejména v důsledku nižšího příspěvku čistého vývozu v roce 2023 a domácí poptávky v roce 2024¹⁸.
- (18) Ve svém programu stability z roku 2023 vláda očekává, že se saldo veřejných financí v roce 2023 zhorší na poměr schodku ve výši 1,5 % HDP. Zhoršení v roce 2023 odráží zejména dodatečná opatření na podporu příjmů domácností a podniků v důsledku vysokých cen energií a inflace. Poměr veřejného dluhu k HDP by se měl podle projekcí v programu zvýšit z 24,6 % na konci roku 2022 na 26,1 % na konci roku 2023. Jarní prognóza Komise z roku 2023 předpokládá v roce 2023 schodek veřejných financí ve výši 1,7 % HDP. Podle prognózy Komise je to mírně více než schodek předpovídaný v programu stability, a to zejména v důsledku poněkud nižších daňových příjmů. Jarní prognóza Komise z roku 2023 očekává mírně nižší poměr veřejného dluhu k HDP, a to ve výši 25,9 % na konci roku 2023. Tento rozdíl je podle prognózy Komise způsoben vyšším růstem nominálního HDP v roce 2023.
- (19) Očekává se, že na saldo veřejných financí budou v roce 2023 nadále dopadat opatření přijatá ke zmírnění hospodářských a sociálních důsledků růstu cen energií. Sestávají z opatření prodloužených z roku 2022 (zejména omezení růstu cen plynu prostřednictvím dotací na náklady na energie pro domácnosti a síťové poplatky, stabilizace cen elektřiny prostřednictvím dotací domácnostem a opatření na podporu podniků) a nových opatření, jako jsou dotace na dodávky tepla prostřednictvím dálkových sítí a pro velká obydlí, jakož i dotace pro podniky na podporu vlastní

¹⁷ Příspěvek ostatních kapitálových výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů měl vzhledem k poklesu „ostatních kapitálových transferů“, který souvisel zejména s postupným ukončováním podpory podnikání a pomoci při oživení v souvislosti s pandemií COVID-19 (*fond obnovy a solidarity pro podniky*), utlumující povahu a činil 0,4 procentního bodu HDP.

¹⁸ U nominálního HDP je situace poněkud odlišná; program stability předpokládá míru růstu nominálního HDP ve výši 4,7 % v roce 2023 a 6,0 % v roce 2024, zatímco jarní prognóza Komise z roku 2023 předpokládá vyšší tempo růstu ve výši 7,1 % v roce 2023 a srovnatelné tempo ve výši 5,9 % v roce 2024.

spotřeby fotovoltaické elektřiny. V jarní prognóze Komise z roku 2023 se předpokládá, že čisté rozpočtové náklady na podpůrná opatření budou v roce 2023 činit 1,1 % HDP¹⁹. Některá opatření v roce 2023 jsou zaměřena na nejzranitelnější domácnosti nebo podniky, zatímco většina opatření nezachovává cenový signál ke snížení poptávky po energii a zvýšení energetické účinnosti. V důsledku toho se částka cílených podpůrných opatření, která mají být zohledněna při posuzování souladu s fiskálním doporučením pro rok 2023, v jarní prognóze Komise z roku 2023 odhaduje na 0,6 % HDP v roce 2023 (ve srovnání s 0,4 % HDP v roce 2022).

- (20) Dne 12. července 2022 Rada doporučila²⁰ Lucembursku přijmout opatření, kterými by v roce 2023 zajistilo, aby byl růst primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů v souladu s celkově neutrálním nastavením fiskální politiky²¹, a bralo přitom v potaz pokračující dočasnou a cílenou podporu domácností a podniků, které jsou nejzranitelnější vůči prudkým nárůstům cen energií, a osob prchajících z Ukrajiny. Lucembursko by se mělo připravit na přizpůsobování běžných výdajů vyvíjející se situaci. Lucembursku bylo též doporučeno rozšířit veřejné investice do zelené a digitální transformace a energetické bezpečnosti při zohlednění iniciativy REPowerEU, a to i s využitím Nástroje pro oživení a odolnost a dalších fondů Unie.
- (21) V jarní prognóze Komise z roku 2023 se předpokládá, že nastavení fiskální politiky bude v roce 2023 v kontextu vysoké inflace expanzivní (−1,5 % HDP). To navazuje na expanzivní nastavení fiskální politiky v roce 2022 (−0,9 % HDP). Příspěvek růstu primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů (očištěných o diskreční opatření na straně příjmů) k nastavení fiskální politiky v roce 2023 bude podle projekcí expanzivní povahy a bude činit 1,3 procentního bodu. To zahrnuje zvýšení nákladů na cílená podpůrná opatření pro domácnosti a podniky, které jsou nejvíce ohroženy prudkým nárůstem cen energií, o 0,3 % HDP. Tento expanzivní příspěvek čistých primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů je proto pouze z části způsoben cílenou podporou domácností a podniků, které jsou nejvíce ohroženy prudkým nárůstem cen energií. Expanzivní růst primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů (bez započtení diskrečních opatření na straně příjmů) je kromě jiných faktorů rovněž způsoben jinými než věcnými sociálními dávkami, dotacemi souvisejícími s necílenými opatřeními v oblasti energetiky, trvalým růstem mezd ve veřejném sektoru, jednorázovým příspěvkem do rozpočtu EU a snížením sazeb DPH. Celkově lze říci, že předpokládaný růst primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů není v souladu s doporučením Rady. Předpokládá se, že výdaje financované z grantů v rámci Nástroje pro oživení a odolnost a z dalších fondů EU budou v roce 2023 činit 0,2 % HDP, zatímco u příspěvku investic financovaných z vnitrostátních zdrojů k nastavení fiskální politiky se předpokládá, že bude mít expanzivní povahu a bude činit 0,1 procentního bodu. Lucembursko plánuje, že bude financovat dodatečné investice prostřednictvím Nástroje pro oživení a odolnost a dalších fondů EU a předpokládá se,

¹⁹ Číselné údaje představují výši ročních rozpočtových nákladů na opatření, mimo jiné v oblasti běžných příjmů a výdajů a – je-li to relevantní – kapitálových výdajů.

²⁰ Doporučení Rady ze dne 12. července 2022 k národnímu programu reforem Lucemburska na rok 2022 a stanovisko Rady k programu stability Lucemburska z roku 2022 (Úř. věst. C 334, 1.9.2022, s. 128).

²¹ Podle jarní prognózy Komise z roku 2023 se střednědobý (desetiletý průměrný) růst potenciálního produktu Lucemburska, který se používá k měření nastavení fiskální politiky, odhaduje na 7,8 % v nominálním vyjádření.

že zachová investice financované z vnitrostátních zdrojů²². Plánuje financovat veřejné investice do zelené a digitální transformace a energetické bezpečnosti, jako je elektrifikace veřejné dopravy, posílení tramvajové a železniční sítě, klimatický a energetický fond na podporu pořízení fotovoltaických panelů, digitalizace veřejných služeb a bezpečnost digitální komunikace (kvantová technologie), které jsou částečně financovány z Nástroje pro oživení a odolnost a z dalších fondů EU.

- (22) Podle programu stability by měl schodek veřejných financí v roce 2024 vzrůst na 1,7 % HDP. Nárůst v roce 2024 odráží zejména prodloužení podpůrných opatření, jejichž cílem je zmírnit dopady prudkého nárůstu inflace na příjmy domácností a podniků. Poměr veřejného dluhu k HDP by se měl podle projekcí v programu na konci roku 2024 zvýšit na 27,5 %. Jarní prognóza Komise z roku 2023 předpokládá na základě politických opatření známých ke dni její uzávěrky schodek veřejných financí ve výši 1,5 % HDP v roce 2024. Podle prognózy Komise je to o něco méně než schodek předpovídaný v programu, a to zejména v důsledku menšího nárůstu náhrad zaměstnancům a sociálních transferů. Jarní prognóza Komise z roku 2023 očekává nižší poměr veřejného dluhu k HDP, a to ve výši 27,0 % na konci roku 2024.
- (23) Program stability předpokládá prodloužení podpůrných opatření v oblasti energetiky do konce roku 2024. Komise v současné době předpokládá čisté náklady na podpůrná opatření v oblasti energetiky ve výši 0,5 % HDP v roce 2024²³ oproti 1,1 % HDP v roce 2023. Tyto odhady vycházejí z předpokladu, že nedojde k opětovnému zvýšení cen energií. Zdá se, že podpůrná opatření v oblasti energetiky, která mají podle aktuálních plánů zůstat v platnosti i v roce 2024, nejsou zaměřena na zranitelné domácnosti nebo podniky. Většina z nich nezachovává v plném rozsahu cenový signál ke snížení poptávky po energii a zvýšení energetické účinnosti.
- (24) Nařízení Rady (ES) č. 1466/97 vyzývá k ročnímu zlepšení strukturálního rozpočtového salda směrem ke střednědobému cíli o doporučenou hodnotu 0,5 % HDP²⁴. S přihlédnutím k aspektům udržitelnosti veřejných financí²⁵ by bylo vhodné zlepšit strukturální saldo pro rok 2024 alespoň o 0,3 % HDP. K dosažení tohoto zlepšení by neměl růst čistých primárních výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů²⁶ v roce 2024 překročit 4,8 %, jak je uvedeno v tomto doporučení. Zároveň by v roce 2023 měla být postupně ukončována zbývající podpůrná opatření v oblasti energetiky (v současné době odhadována Komisí na 1,1 % HDP v roce 2023) v závislosti na vývoji na trhu s energií, přičemž ukončování by mělo začít od nejméně

²² Předpokládá se, že příspěvek ostatních kapitálových výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů k HDP bude mít neutrální povahu.

²³ Definice opatření v oblasti energetiky, kterou vypracovala Komise, zahrnuje pouze opatření fiskální politiky, která přímo ovlivňují ceny energií nebo poskytují dočasnou podporu příjmů pro spotřebu energie. Obecná opatření na podporu inflace nejsou klasifikována jako opatření v oblasti energetiky, což vysvětluje rozdíl v odhadovaných rozpočtových nákladech na podpůrná opatření v oblasti energetiky mezi programem stability a prognózou Komise.

²⁴ Srov. článek 5 nařízení Rady (ES) č. 1466/97, který rovněž vyžaduje korekci ve výši více než 0,5 % HDP u členských států s veřejným dluhem přesahujícím 60 % HDP nebo s výraznějšími riziky pro udržitelnost dluhu.

²⁵ Komise odhadla, že Lucembursko bude potřebovat stabilní strukturální primární saldo k tomu, aby zajistilo, že veřejný dluh zůstane ve střednědobém horizontu na omezitelné úrovni. Tento odhad vycházel z podzimní prognózy Komise z roku 2022. Výchozím bodem pro tento odhad byl předpovídaný schodek veřejných financí a veřejný dluh v roce 2024, který předpokládal zrušení podpůrných opatření v oblasti energetiky v roce 2024.

²⁶ Čisté primární výdaje jsou definovány jako výdaje financované z vnitrostátních zdrojů bez započtení diskrečních příjmových opatření a bez úrokových výdajů a cyklických výdajů v nezaměstnanosti.

cílených opatření, a související úspory by měly být použity ke snížení schodku veřejných financí. Na základě odhadů Komise by to vedlo k růstu čistých primárních výdajů pod doporučenou maximální míru růstu pro rok 2024. Avšak podle jarní prognózy Komise z roku 2023 není růst čistých primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů v roce 2023 v souladu s doporučením Rady. Pokud se to potvrdí, byl by namísto nižší růst čistých primárních výdajů v roce 2024.

- (25) Za předpokladu nezměněné politiky jarní prognóza Komise z roku 2023 předpokládá, že čisté primární výdaje financované z vnitrostátních zdrojů v roce 2024 porostou o 2,9 %, což je méně než doporučená míra růstu.
- (26) Podle programu se očekává, že veřejné investice zůstanou v období 2023–2024 stabilní na úrovni 4,5 % HDP. Program se týká reforem a investic, u nichž se očekává, že přispějí k udržitelnému a inkluzivnímu růstu. Patří mezi ně investice na podporu energetické a digitální transformace, které jsou rovněž součástí plánu pro oživení a odolnost.
- (27) Program stability nastiňuje střednědobý fiskální vývoj do roku 2027. Podle programu by měl schodek veřejných financí postupně klesat na 1,0 % HDP v roce 2025 a na 0,8 % do roku 2026 a v roce 2027 by se měl mírně zvýšit na 0,9 %. Očekává se tedy, že schodek veřejných financí zůstane v horizontu programu pod úrovní 3 % HDP. Poměr veřejného dluhu k HDP by se měl podle projekcí v programu zvýšit z 27,5 % na konci roku 2024 na 29,0 % do konce roku 2027.
- (28) Dopad demografických trendů na veřejné výdaje se v příštích desetiletích zintenzivní, neboť podle prognóz počet penzistů na jednoho pracovníka neustále poroste v důsledku stárnutí obyvatelstva a zpomalení čistých migračních toků. V případě, že nedojde ke změně politiky, bude Lucembursko čelit jednomu z nejprudších nárůstů výdajů na důchody v EU v poměru k HDP, které by se měly do roku 2070 zdvojnásobit na přibližně 18 % HDP, což by bylo nejvíce v EU. V důsledku toho v dlouhodobém horizontu výrazně naroste veřejný dluh, což ohrozí udržitelnost veřejných financí. Plán pro oživení a odolnost se nezabývá dlouhodobou udržitelností důchodového systému. Plán se konkrétně nezabývá negativními dopady systémů předčasného odchodu do důchodu ani finančními pobídkami k předčasnému odchodu z trhu práce, což přispívá k nízké míře zaměstnanosti starších pracovníků. Zvýšení skutečného věku odchodu do důchodu by mělo příznivý makroekonomický dopad a potenciál snížit výdaje na důchody, neboť vyšší míra zaměstnanosti starších pracovníků by podpořila hospodářský růst. Boj proti agresivnímu daňovému plánování v Unii má zásadní význam pro: i) zabránění narušení hospodářské soutěže mezi podniky; ii) zajištění spravedlivého zacházení s daňovými poplatníky a iii) zabezpečení veřejných financí. Lucembursko je malou otevřenou ekonomikou s velkým finančním sektorem, což z velké části vysvětluje existenci významných finančních toků. Tyto toky však rovněž odrážejí skutečnost, že v zemi jsou přítomny společnosti ovládané ze zahraničí, které se podílejí na financování a řízení peněžních toků uvnitř skupiny. Zvláště znepokojivá je absence srážkové daně – či rovnocenných opatření týkajících se plateb úroků a poplatků směřujících do jurisdikcí s nízkým nebo nulovým zdaněním, které jsou mimo okruh zemí uvedených v unijním seznamu nespolutracujících jurisdikcí²⁷. Odchozí platby úroků a poplatků od společností se sídlem v Lucembursku do třetích zemí by mohly být předmětem nízkého či nulového

²⁷ Závěry Rady ze dne 24. února 2022 o revidovaném unijním seznamu jurisdikcí nespolutracujících v daňové oblasti (Úř. věst. C 103, 3.2.2022, s. 1).

zdanění, pokud by tyto platby nebyly v jurisdikci příjemce zdaněny nebo by byly zdaněny na nízké úrovni. Lucembursko podniká určité kroky v boji proti agresivnímu daňovému plánování. Dosud však byla opatření nedostatečná na to, aby tyto prvky daňového systému, které nadnárodní společnosti mohou využít k agresivnímu daňovému plánování, vyřešila.

- (29) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. b) a s přílohou V kritériem 2.2 nařízení (EU) 2021/241 zahrnuje plán pro oživení a odolnost rozsáhlý soubor vzájemně se posilujících reforem a investic, které mají být provedeny do roku 2026. Plán pro oživení a odolnost Lucemburska se provádí. Dne 28. prosince 2022 předložilo Lucembursko první žádost o platbu, která odpovídá 26 milníkům a cílům uvedeným v prováděcím rozhodnutí Rady, ve výši 20 milionů EUR v rámci Nástroje pro oživení a odolnost. Dne 28. dubna 2023 zveřejnila Komise svůj kladný předběžný závěr. Žádost o platbu se nyní projednává v Radě. Mezi tyto milníky a cíle patří vstup v platnost reformy „Housing Pact 2.0“, jejímž cílem je zvýšit nabídku cenově dostupného nájemního bydlení nabízeného obcemi, investice do digitalizace veřejného sektoru a do rozvoje mimořádně bezpečné komunikace, prohlubování dovedností pracovní síly spuštěním programu „FutureSkills“ a také reforma zadávání veřejných zakázek na čistá vozidla. Dne 11. listopadu 2022 předložilo Lucembursko změnu svého plánu, kterou Rada schválila dne 17. ledna 2023. Očekává se, že Lucembursko předloží kapitolu REPowerEU, a bylo již rozhodnuto převést 128,5 milionu EUR z rezervy na vyrovnání se s důsledky brexitu (BAR) do Nástroje pro oživení a odolnost na financování jejího provádění. Rychlé začlenění nové kapitoly REPowerEU do plánu pro oživení a odolnost umožní financovat další reformy a investice na podporu strategických cílů Lucemburska v oblasti energetiky a zelené transformace. Pro úspěšné provádění plánu pro oživení a odolnost i dalších hospodářských politik a politik zaměstnanosti, které jdou nad rámec plánu, je i nadále důležité systematické a účinné zapojování místních a regionálních orgánů, sociálních partnerů a dalších příslušných zúčastněných stran, aby měla celková politická agenda širokou podporu.
- (30) Programové dokumenty Lucemburska v rámci politiky soudržnosti schválila Komise v roce 2022. Rychlé provádění programů v rámci politiky soudržnosti komplementárně k plánu pro oživení a odolnost a v synergii s ním, včetně kapitoly REPowerEU, má v Lucembursku zásadní význam pro dosažení zelené a digitální transformace, zvýšení hospodářské a sociální odolnosti a zajištění vyváženého územního rozvoje.
- (31) Kromě hospodářských a sociálních výzev, jimiž se zabývá plán pro oživení a odolnost, čelí Lucembursko řadě dalších výzev, zejména dlouhodobé udržitelnosti veřejných financí, která vyplývá především z důchodového systému, právním mezerám, které by mohly využívat nadnárodní společnosti zapojené do agresivního daňového plánování, slabinám souvisejícím s vysokými cenami bytových nemovitostí a zadlužením domácností, nedostatky ve vzdělávacím systému, které přispívají k nerovnosti a problémům souvisejícím s energetickou politikou a zelenou transformací, včetně možných překážek přechodu od fosilních paliv a problémů s dopravní sítí.
- (32) Základní dovednosti a celková výkonnost žáků závisí do značné míry na jejich sociálně-ekonomickém a jazykovém zázemí. Průměrná úroveň klíčových znalostí a dovedností ve věku 15 let, měřená v rámci programu OECD pro mezinárodní hodnocení žáků (PISA), je v Lucembursku výrazně nižší než průměr EU. Rozdíl mezi zvýhodněnými a znevýhodněnými studenty je v Lucembursku větší než v kterékoli jiné zemi EU. Vzdělávací systém neposkytuje všem žákům nezbytné základní dovednosti, které by uspokojily potřeby trhu práce v této zemi. Na prvním stupni základních škol žáci mluví lucembursky, ale číst a psát se učí v němčině. Všechny

předměty (kromě francouzštiny) jsou vyučovány v němčině. To představuje velmi vysoké nároky na jazykové dovednosti v zemi, kde pouze každý třetí žák mluví lucembursky jako svým rodným jazykem. Podíl mladých lidí ve věku 18 až 24 let, kteří opustili systém vzdělávání a odborné přípravy, aniž by dokončili vyšší sekundární vzdělávání, se zvýšil z 6,3 % v roce 2018 na 8,2 % v roce 2022. V září 2022 zahájilo Lucembursko pilotní projekt na čtyřech základních školách, kde se žáci začínají učit nejprve ve francouzštině a teprve poté v němčině. Pokud by se tento přístup rozšířil na více škol, mohl by pomoci zlepšit výsledky žáků, jejichž rodným jazykem není francouzština. Lucembursko rovněž rozšířilo svou nabídku veřejných mezinárodních škol: od školního roku 2022/2023 jsou do těchto škol zapsána 4 % žáků na předškolním a základním stupni, kde si mohou jako vyučovací jazyk vybrat mezi angličtinou, francouzštinou nebo němčinou. Pokud by se tato možnost výuky v jednom hlavním jazyce rozšířila na větší část žáků, mohla by výrazně zlepšit jejich šance na dosažení lepších výsledků učení.

- (33) Lucemburský energetický systém se vyznačuje vysokou závislostí na dovozu a závislostí na fosilních palivech. Země je velkým čistým dovozcem energie. Je téměř zcela závislá na dovozu primární energie, s mírou závislosti 92 % v roce 2021. V roce 2022 ropa představovala 69 % lucemburské skladby zdrojů energie a zemní plyn 18 %, 12 % pocházelo z obnovitelných zdrojů energie, jejichž kapacita dosáhla 572 MW. Lucembursko nedováží žádnou ropu z Ruska. Závislost na Rusku ohledně plynu je omezená, neboť téměř 100 % spotřebovaného plynu v Lucembursku bylo dodáno plynovody z Belgie a Německa, kam proudí plyn z Norska a Nizozemska. Spotřeba zemního plynu v Lucembursku klesla v období od srpna 2022 do března 2023 o 26 % ve srovnání s průměrnou spotřebou plynu za stejné období v předchozích pěti letech, což je nad rámec cíle snížení o 15 %. Lucembursko by ve svém úsilí o dočasné snížení poptávky po plynu mohlo pokračovat až do 31. března 2024²⁸.
- (34) Lucembursko je sice silně propojeno z hlediska elektřiny i plynu, ale v očekávání rostoucí výroby obnovitelné energie a poptávky po energii bude zapotřebí dalších investic. Lucembursko musí řešit problém nedostatečné nabídky bydlení a zároveň dosáhnout svých cílů v oblasti energetiky a klimatu. Je rovněž potřeba renovovat stávající fond budov. Odvětví výstavby a renovace obytných budov se svými 20,8 % celkového potenciálu úspor energie (z hlediska GWh) představuje do roku 2030 druhý největší zdroj kumulativního potenciálu úspor energie. Přibližně 89 % fondu obytných budov využívá systémy vytápění na fosilní paliva (topný olej a zemní plyn). V tomto ohledu budou hrát klíčovou úlohu obce. Přetížení silniční dopravy zatěžuje hospodářství a environmentální udržitelnost, přičemž doprava se významným způsobem podílí na spotřebě ropy a je zodpovědná za 59 % celkových emisí skleníkových plynů, zatímco průměr EU v roce 2019 činil 24 %. Lucembursko sice přijalo některá relevantní opatření ke zlepšení udržitelné dopravy, avšak další cílenější zásahy by podstatně pomohly snížit závislost na ropě a emise skleníkových plynů. To se odráží v lucemburském integrovaném vnitrostátním plánu v oblasti energetiky a klimatu, jehož cílem je dosáhnout 40% zastoupení elektromobilů a plug-in vozidel do roku 2030. Lucembursko si stanovilo cíl dosáhnout do roku 2050 klimatické neutrality. V posledních letech dosáhlo v oblasti obnovitelných zdrojů energie značného pokroku, ale stále patří mezi členské státy s nejnižším podílem. Aby Lucembursko dosáhlo svých cílů v oblasti energetiky do roku 2030 získávat 25 % energie z obnovitelných zdrojů a snížit konečnou spotřebu energie o 40 až 44 % ve

28

Nařízení Rady (EU) 2022/1369 a nařízení Rady (EU) 2023/706.

srovnání s rokem 2007, bude zapotřebí dále zvýšit ambice v oblasti snižování emisí skleníkových plynů a zvyšování podílu obnovitelné energie a energetické účinnosti.

- (35) Nedostatek pracovních sil a dovedností v odvětvích a povoláních, která jsou klíčová pro zelenou transformaci, včetně výroby, zavádění a udržování technologií s nulovými čistými emisemi, brzdí přechod na hospodářství s nulovými čistými emisemi. Aby se snížil nedostatek dovedností a podpořilo se začlenění a přerozdělení pracovních sil, jsou zásadně důležité vysoce kvalitní systémy vzdělávání a odborné přípravy, které budou reagovat na měnící se potřeby trhu práce, a cílená opatření pro prohlubování dovedností a změny kvalifikace. Pro zapojení nevyužívané pracovní síly, která je v nabídce, je zapotřebí, aby tato opatření byla přístupná, zejména pro jednotlivce a v odvětvích, jichž se zelená transformace dotýká nejvíce. Lucembursko zvýšilo své úsilí o prohlubování dovedností a změny kvalifikace pracovníků v upadajících a transformujících se odvětvích. V některých povoláních však přetrvává nedostatek pracovních sil, například u vedoucích pracovníků v oblasti politiky firmy a strategického plánování. To je možná překážka při zelené transformaci a provádění plánu REPowerEU.
- (36) Na základě posouzení Komise přezkoumala Rada program stability z roku 2023 a její stanovisko²⁹ je promítnuto do níže uvedeného doporučení č. 1.
- (37) Vzhledem k úzké provázanosti ekonomik členských států eurozóny a jejich kolektivnímu příspěvku k fungování hospodářské a měnové unie Rada doporučila, aby členské státy eurozóny, mimo jiné prostřednictvím svých plánů pro oživení a odolnost, i) zachovaly udržitelnost dluhu a upustily od široce pojaté podpory agregátní poptávky v roce 2023, lépe zacílily fiskální opatření přijatá ke zmírnění dopadu vysokých cen energií a zvážily vhodné způsoby ukončení podpory, až tlak na ceny energií poklesne; ii) udržely vysokou úroveň veřejných investic a podporovaly soukromé investice s cílem napomoci zelené a digitální transformaci; iii) podporovaly takový vývoj mezd, který zmírní ztrátu kupní síly, a zároveň omezovaly sekundární dopady na inflaci, dále zlepšovaly aktivní politiky na trhu práce a řešily nedostatek kvalifikovaných pracovníků; iv) zlepšily podnikatelské prostředí a zajistily, aby energetická podpora pro podniky byla nákladově efektivní, dočasná a zaměřená na životaschopné podniky a zachovávala pobídky pro zelenou transformaci, a v) zachovaly makrofinanční stabilitu, sledovaly rizika a současně pokračovaly v práci na dokončení bankovní unie. K provedení prvního, druhého, třetího, čtvrtého a pátého doporučení pro eurozónu přispívají v případě Lucemburska doporučení č. 1, 2 a 4,

DOPORUČUJE Lucembursku v období 2023–2024:

1. Ukončit podpůrná opatření v oblasti energetiky platná do konce roku 2023 a využít související úspory ke snížení schodku veřejných financí. Pokud by obnovení růstu cen energií vyžadovalo podpůrná opatření, zajistit, aby tato opatření byla zaměřena na ochranu zranitelných domácností a podniků a aby byla fiskálně dostupná, a zachovat pobídky k úsporám energie.

Zajistit obezřetnou fiskální politiku, zejména omezením nominálního nárůstu čistých primárních výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů v roce 2024 nejvýše na 4,8 %.

²⁹

Podle čl. 5 odst. 2 a čl. 9 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1466/97.

Zachovat veřejné investice financované z vnitrostátních zdrojů a zajistit účinné čerpání grantů v rámci Nástroje pro oživení a odolnost a dalších fondů EU, zejména s cílem podpořit zelenou a digitální transformaci.

V období po roce 2024 pokračovat v provádění střednědobé fiskální strategie postupné a udržitelné konsolidace v kombinaci s investicemi a reformami přispívajícími k vyššímu udržitelnému růstu s cílem dosáhnout obezřetné střednědobé fiskální situace.

Snížit rizika spojená s trhem s bydlením, zejména snížením odpočtu hypotečních úroků a přijetím opatření ke zvýšení nabídky stavebních parcel. Řešit dlouhodobou udržitelnost důchodového systému, zejména omezením možnosti předčasného odchodu do důchodu a zvýšením míry zaměstnanosti starších pracovníků. Zvýšit opatření k účinnému boji proti agresivnímu daňovému plánování, zejména zajištěním dostatečného zdanění odchozích plateb úroků a poplatků převáděných do jurisdikcí s nulovým/nízkým zdaněním.

2. Pokračovat v soustavném provádění jeho zrevidovaného plánu pro oživení a odolnost a urychleně dokončit kapitolu REPowerEU s cílem urychleně zahájit její provádění. Pokračovat v urychleném provádění programů v rámci politiky soudržnosti komplementárně k plánu pro oživení a odolnost a v synergii s ním.
3. Zlepšit výkonnost systému školního vzdělávání a prosazovat rovné příležitosti pro všechny studenty, zejména přizpůsobením výuky potřebám znevýhodněných studentů a studentů z různých jazykových prostředí.
4. Snížit závislost na fosilních palivech urychlením zavádění obnovitelných zdrojů energie, posílením kapacity pro přenos elektřiny, zjednodušením povolenacích postupů a investováním do energetické účinnosti v bytovém i nebytovém sektoru. Podporovat obce v rozvoji podrobných místních plánů pro zavádění obnovitelné energie, včetně větrné energie a fotovoltiky, a pro systémy centrálního zásobování teplem a ústředního chlazení. Prosazovat více elektrifikaci dopravy a investovat do sítí a infrastruktur veřejné dopravy. Zintenzivnit politické úsilí zaměřené na poskytování a získávání dovedností potřebných pro zelenou transformaci.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*